

kommen ind paa det, naar det ærede Medlem ikke havde mindet mig om Fiskerinspektionsskibet i denne Forbindelse.

Jeg har, som sagt, det Indtryk, at det er de tre af mig nævnte Punkter, der særlig ville fæstne sig i Erindringen, naar man tænker tilbage paa denne Vinters Finanslovbehandling, og jeg har i og for sig heller ikke noget imod, at det netop er de tre Punkter, der særlig brænde sig fast i Erindringen. Hvad det første af dem angaar, Saltholmsaffæren, staar den og vil for Fremtiden komme til at staa som et Vidnesbyrd om Berettigelsen af de Udtalelser, jeg i Fjor ved mine afsluttende Bemærkninger ved Finanslovens 3die Behandling fremkom med — paa da given Foranledning for øvrigt — om Venstres Stilling til Militærspørgsmaalet i Almindelighed og Københavns Befæstning i Særdeleshed, nemlig at der intet forelaa, der berettigede til den Opfattelse, at Venstre havde indtaget eller vilde indtage et andet Standpunkt til Københavns Befæstning, end det havde indtaget tidligere. Hele den Affære, vi kende saa godt under Navn af Saltholmsaffæren, bærer Vidnesbyrd om, at det er fuldstændig rigtigt, hvad jeg sagde. Jeg mener, det staar som Vidnesbyrd om, at er der noget, Venstre er ømfindtligt overfor, er det de Ting, der staa i Forbindelse med eller have været knyttede til Spørgsmaalet om Københavns Befæstning, og derfor har jeg ikke noget imod, at en af de Ting, der huskes, er Saltholmsaffæren. Naar alt det andet, som har været sagt med mer eller mindre Grund om den, er glemt, staar den som et Vidnesbyrd om, at Venstre ikke har skiftet Standpunkt i Spørgsmaalet om Københavns Befæstning.

Hvad dernæst den højtærede Konseilspræsidents Programtale angaar, er det ogsaa min Overbevisning, at naar alt det, man har paastaat skulde ligge bagved og være Hensigten med den, er gaaet i Glemme, og der kun er tilbage det, som Programtalen i Virkeligheden indeholdt: en Udtalelse om, hvordan Konseilspræsidenten saa paa de forskellige Sager, som enten ligge for i dette Øjeblik eller ville komme til at ligge for i Fremtiden, vil man forstaa, at Programtalen er en Udtalelse af en loyal Mand, der paa Forhaand ærlig og aabent siger, at saadan ser han paa de forskellige Sager, for derefter at spørge, om vi, Tingets Medlemmer, ogsaa ville tage vor Part af Ansvaret for, at den Regering, han staar i Spidsen for, fører den demokratiske Udvikling videre.

Naar jeg til Slutning skal nævne Anmærkningen, paa § 22, kan jeg heller ikke der lade være at gøre opmærksom paa, at en hel Del af det, der er sagt om denne Anmærkning, og navnlig Maaden, hvorpaa det er sagt, har for mig baaret Vidnesbyrd om, at den megen Tale om, at man her stod over for Indførelsen af en ny Statskik, at det, der skete, var egentlig et Brud paa Hævdelsen af den konstitutionelle Bevillingsret, eller saadant noget som, at Anmærkningen egentlig kun havde til Formaal at dække over en Udbedring af Københavns Befæstning, og mange andre Udtalelser, som jeg enten ikke kan huske, eller som jeg ikke efter det Tidspunkt, hvorpaa Forhandlingen befinder sig, tør indlade mig paa at drage frem — jeg siger, at disse Udtalelser og navnlig den Tone, hvori mange af Udtalelserne ere fremførte, have for mig baaret Vidnesbyrd om, at det, der laa bagved, var ikke saa meget Sorgen over, at man skulde være slaaet ind paa en forkert Vej, over, at vi nu stode i Begreb med at opgive noget af vor Bevillingsret, som det var noget helt andet. Jeg skal ikke nægte, at det har til en vis Grad bedrøvet mig. Det kan være, jeg har taget fejl i min Opfattelse af disse Udtalelser. Jeg havde helst villet tro, at de vedkommende virkelig ansaa det for et skæbnesvangert Skridt, vi stode i Begreb med at gøre, og under den Forudsætning vilde jeg selvfølgelig altid have respekteret det Syn, vedkommende maatte have paa den Fase af vort parlamentariske Liv, vi nu ere inde paa.

For mig staar det saaledes — maa jeg slutte med det —, at hvis vi ikke havde i mere end en Menneskealder levet under bagvendte parlamentariske Forhold, hvis der ikke i den Tid havde været et fuldstændig forkert Forhold mellem Administration og Bevillingsmyndighed, var der heller aldrig blevet Tale om en Anmærkning som den nu vedtagne. Jeg skal ikke komme ind paa, hvad der er sagt fra mange Sider, ogsaa fra Konseilspræsidentens Side, om, hvad Anmærkningen skal bruges til. Det ere alle klare over, at det, som den nuværende Konseilspræsident vil bruge den til, er at faa gjort Forsøget paa at finde en bedre Anvendelse af de Penge, der staa paa de Konti, Anmærkningen gælder, end der maaske for Tiden finder Sted. Og naar det kan være nødvendigt at have en saadan Anmærkning for at opnaa dette, siger jeg, er det en Følge af, at der gennem mere end en Menneskealder har været et daarligt Forhold mellem Ad-